

Beslutningsforslag nr. B 111

Folketinget 2013-14

Fremsat den 22. april 2014 af Karsten Lauritzen (V), Peter Skaarup (DF), Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Tom Behnke (KF)

Forslag til folketingsbeslutning

om begrænsning af anvendelsen af noget for noget-ordningen for indsatte, der er dømt for personfarlig kriminalitet

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte et lovforslag og foretage de fornødne administrative ændringer inden den 1. juni 2014, således at den såkaldte noget for noget-ordning ikke i fremtiden finder anvendelse på indsatte, der er dømt for grov personfarlig kriminalitet. Undtagelser skal kunne forekomme, når det angår udvisningsdømte, og når det angår indsatte, der er dømt for personfarlig kriminalitet, men

som har vidnet mod de tiltalte i rocker-bande-relaterede straffesager, eller som på anden måde har hjulpet eller samarbejdet med politiet i forbindelse med sådanne sager. Hvorvidt noget for noget-ordningen kan finde anvendelse i forhold til sådanne tilfælde, skal afgøres af Kriminalforsorgen efter indstilling fra anklagemyndigheden.

Bemærkninger til forslaget

Noget for noget-ordningen blev indført i 2004 for at give en mulighed for tidlig prøveløsladelse til indsatte, der yder en særlig indsats for at ruste sig mod tilbagefald til kriminalitet. Indsatte skal i den forbindelse opfylde visse konkrete betingelser, jf. lovforslag nr. L 122 (2003-04), forslag til lov om ændring af straffeloven og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Tidlig prøveløsladelse af dømte).

Af bemærkningerne til L 122 fremgår følgende:

»Prøveløsladelse efter halvdelen af straffetiden vil efter forslaget ikke kunne ske, hvis tidlig løsladelse efter en samlet vurdering skønnes at ville være stødende for den almindelige retsfølelse. Det indebærer, at der skal udvises meget betydelig varsomhed med at anvende de nye foreslåede bestemmelser om prøveløsladelse efter halv tid i forhold til personer, der afsoner straf for visse meget alvorlige former for kriminalitet – f.eks. drab, grov vold, brandstiftelse, voldtægt, grove røverier og grove narkotikaforbrydelser.«

Det var med andre ord oprindeligt intentionen, at ordningen kun helt undtagelsesvis skulle kunne anvendes af kriminelle, der havde begået alvorlig kriminalitet.

Ikke desto mindre har det vist sig, at de nuværende regler også bruges til at give tidlig prøveløsladelse til personer, der er dømt for f.eks. drabsforsøg. En opgørelse fra Justitsministeriet viser, at der i 2011 var 137 indsatte dømt for personfarlig kriminalitet, der blev prøveløsladt mellem halv tid og to tredjedele tid. 60 af disse var dømt til udvisning efter udstået straf, mens 77 personer blev prøveløsladt og skal igen indgå i det danske samfund, jf. svar på spørgsmål 556 – REU alm. del (2011-12). Dermed er der mindst 77 ofre for deres forbrydelser, der kan forvente at møde deres gerningsmand i utide, og måske endda før ofrene helt er kommet sig over den krænkelser, de har været udsat for.

Regeringen gennemførte sidste år en udvidelse af noget for noget-ordningen, jf. lovforslag nr. L 133 (2012-13), forslag til lov om ændring af straffeloven, lov om fuldbyrdelse af straf m.v. og lov om statens uddannelsesstøtte (Udvidet mulighed for prøveløsladelse og fodlænkeafsoning, SU i skoleperioder under uddannelsen til fængselsbetjent m.v.).

Den udvidelse, hvis formål var at frigøre pladser i Kriminalforsorgens institutioner og således hverken lægger vægt på retsfølelsen eller ofrene, gør efter forslagsstillernes opfattelse behovet for at justere ordningen påtrængende.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at der fortsat er brug for en ordning, der kan opmuntre de indsatte til at gøre en særlig indsats, og at prøveløsladelse i den forbindelse er et godt incitament, men at ordningen bør målrettes, så den i højere grad end i dag bliver anvendt, som den var tiltænkt –

nemlig at den kun helt undtagelsesvis kan anvendes af kriminelle, der er dømt for alvorlig kriminalitet. Det drejer sig naturligvis først og fremmest om kriminelle, der har begået personfarlig kriminalitet.

Forslagsstillerne ønsker derfor, at der kommer klarere retningslinjer for de situationer, hvor noget for noget-ordningen i fremtiden må anvendes. Forslagsstillerne mener ikke, at kriminelle, der f.eks. har begået mordforsøg, voldtægt eller grov vold, har krav på at få et tilbud fra samfundet om tidligere prøveløsladelse – uanset om det kan motivere den indsatte til at yde en større indsats i forhold til uddannelse eller arbejde. Personer, der har begået den slags forbrydelser, har afgørende forbrudt sig mod et andet menneske, der resten af sin tilværelse skal leve med konsekvenserne af den kriminelle handling. Derfor er det ikke rimeligt, at forbryderen skal have mulighed for at blive prøveløsladt ekstraordinært tidligt.

Det er afgørende, at befolkningen har tillid til, at samfundet straffer forbrydelse. Det skader tilliden og retsfølelsen i samfundet, at man kan begå endog meget alvorlige forbrydelser mod et andet menneskes liv og helbred og alligevel blive prøveløsladt tidligere end ellers. Også derfor ønsker forslagsstillerne at begrænse noget for noget-ordningen.

Der skal fortsat være mulighed for, at udvisningsdømte kan løslades tidligere end andre.

Det er endvidere forslagsstillernes opfattelse, at der skal kunne gøres undtagelser, når det angår indsatte, der er dømt for personfarlig kriminalitet, men som har vidnet mod de tiltalte i rocker-bande-relaterede straffesager, eller som på anden måde har hjulpet eller samarbejdet med politiet i forbindelse med sådanne sager. Hvorvidt noget for noget-ordningen kan finde anvendelse i forhold til sådanne tilfælde, skal afgøres af Kriminalforsorgen efter indstilling fra anklagemyndigheden.

Forslagsstillerne har flere gange medvirket til at hæve straffniveaet i sager om personfarlig kriminalitet, der udgør den værste form for forbrydelse på grund af dens ødelæggende konsekvenser for ofrene. Det højere straffniveau er i et vist omfang slået igennem, når domstolene dømmer, men de højere straffes betydning som et utvetydigt signal om samfundets absolutte afstandtagen fra personfarlig kriminalitet bliver undermineret, hvis personfarlig kriminalitet ikke alle steder i straffesystemet mødes med den samme alvor og konsekvens. Derfor fremsætter forslagsstillerne sideløbende med dette beslutningsforslag et andet beslutningsforslag, der har til hensigt at sikre, at al personfarlig kriminalitet begået i prøveløsladelsesperioder automatisk skal udløse reststraffen.

*Skriftlig fremsættelse***Karsten Lauritzen (V):**

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om begrænsning af anvendelsen af noget for noget-ordningen for indsatte, der er dømt for personfarlig kriminalitet.

(Beslutningsforslag nr. B 111)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.